

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GK 54
7/10973

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 128
Konu : Yazılı Soru Önergesi

26 OCAK 2010

001181

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) TBMM Başkanlığının 03.12.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-37782 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 07.12.2009 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-171-40/4853 sayılı yazısı.

Muğla Milletvekili Sayın Fevzi TOPUZ'un, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımda cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/10973 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, MTA Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN FEVZİ TOPUZ'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10973)

Sorular 1, 2:

Günümüze kadar prospeksiyondan başlayarak ilk etütler; jeoloji, jeofizik, sondajlı araştırmalar ve hidrojeokimyasal çalışmalar olmak üzere ön fizibilite aşamasına kadar değişik araştırma aşamalarından oluşan çalışmalar sonucunda ülkemizde MTA tarafından belirlenen 600 kaynaktan 170 sahanın kesin varlığının kanıtlandığı bir gerçektir. Jeotermal sahada dört boyutlu jeolojik-hidrojeolojik ve jeoteknik araştırmalar ışığında jeotermal kaynağın potansiyeli ve yüzey sularından beslenme şekli belirlenerek kullanıma sunulur. Jeotermal enerjiyi etkin ve verimli kullanmamız bir zorunluluktur. Jeotermal alan aramalarının planlanması, kontrol ve denetimi bilime uygun yapılmalıdır. Jeotermal sistemler doğrudan doğruya jeolojik yapıya bağlı olarak gelişen sistemlerle sınırlanırlar. Bu nedenle, jeotermal kaynakların ekonomik olarak değerlendirilmesi ve optimum koşulların sağlanabilmesi için sahaların gerçek potansiyellerinin belirlenmesi gerekmektedir. Belirlenen bu potansiyele göre kullanıma sunulur. Jeotermal sahanın potansiyelini tam olarak belirlemek pahalı ve uzun zaman gerektiren bir çalışmadır. Ülkedeki havzaların çoğunun sıcak sulu havza karakterinde olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, "havza bazlı su kaynakları yönetimi" karmaşıktır ve daha dikkatli olmayı gerektiren özelliktedirler. Bu nedenle bir alanda kullanıma sunulan kaynak bir başka şirket veya kişinin kullanımına sunulamaz. Eğer kullanıma sunarsanız daha önce kullanan kurum veya kişilerin hakkına el atmış olursunuz.

Kütahya Simav Belediyesi şehir ısıtması başta olmak üzere 18 yıldır termal tesislerle seralarda kullandıkları Eynal Kaplıcaları Bölgesi'ndeki jeotermal enerji kaynaklarının Kütahya İl Özel İdaresi tarafından Simavlıların haberi bile olmadan belirli şirketlere arama ve kullanma ruhsatı verilmiştir. Simav jeotermal kaynak alanları 9 firmaya 25 ruhsatla dağıtılmıştır. Yeri noktasal belli olan sahalar da içinde olmak üzere arama ruhsatı verilmesi bu nasıl bir rant paylaşımıdır ki mizah skeçlerine konu olabilecek bir yapıdadır. Konu ile ilgili olarak;

-Kullanımda olan bir sahanın nasıl oluyor da bir başka şirkete arama ruhsatı verilebiliyor?

-Verilen ruhsatlar belediyenin kullandığı jeotermal kaynağını hangi ölçüde etkileyecektir? Belediyenin zarar göreceği açık olarak bilinmekte olduğu halde o sahaya zarar vereceğine bile neden bu ruhsatlar verilmiştir? Sahanın jeotermal kaynak dağılım ölçüleri içine girmekte değil midir?

Cevaplar 1, 2:

Özel bir şirket jeotermal sıcak su aramak için 5177 sayılı Maden Kanunu yayınlanmadan önce Kütahya Valiliğine 12.05.2004 tarihinde yazılı olarak müracaat etmiştir. Özel Şirket müracaatının Kütahya İl Özel İdaresince değerlendirilmesi sonucunda başvuru yapan Şirkete Özel İdare tarafından 01.06.2004 tarihli "Termal Sıcak Su Arama ve Kullanma Ruhsatı" düzenlenmiştir. Şirketin başvuru tarihine kadar Simav Eynal-Çitgöl-Naşa Termal Bölgesinde jeotermal ruhsatı olan diğer hak sahiplerinin Özel İdareye ruhsatlarını ve bu alandaki haklarını bildirmemeleri nedeniyle Özel İdare kayıtlarında bu alan ruhsatsız alan olarak görülmüştür.

Diğer taraftan, 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu 13.06.2007 tarihli ve 26551 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun Geçici 2 nci maddesi gereğince özel şirket ruhsatının intibakı için Kanuni süresi içerisinde İdareye müracaat etmiş ve bunun sonucunda 5686 sayılı Kanun kapsamında intibakı yapılarak jeotermal arama ruhsatı Kütahya İl Özel İdaresince verilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) Simav Eynal-Çitgöl-Naşa termal alanı için Maden İşleri Genel Müdürlüğünden aldığı 2006 tarihli buluculuk belgesini Kütahya İl Özel İdaresine 2007 tarihinde resmi yazısı ekinde göndererek alanın intibak işleminin yapılmasını talep etmiştir. 5686 sayılı Kanuna istinaden buluculuk belgesindeki alan için intibak yapılarak 18.02.2008 tarihli (4) adet jeotermal arama ruhsatı Özel İdarece düzenlenmiştir. Bu aşamadan sonra, 5686 sayılı Kanun gereği intibakları

yapılarak verilen Şirketin jeotermal arama ruhsatı ile MTA Genel Müdürlüğünün jeotermal arama ruhsat alanlarının çakıştığı görülmüştür. Ayrıca, Simav Eynal-Çitgöl-Naşa jeotermal sahasında sadece Simav Belediyesine ait jeotermal işletme ruhsatları bulunmamaktadır. Aynı sahada Kanun çıktıktan sonra kuyu bazında intibakı yapılan Naşa-Çitgöl Belediyelerine ve başka özel şirketlere ait kuyu bazında jeotermal işletme ruhsatları da bulunmaktadır. Mevcut kuyuların işletme ruhsat sahiplerinin, kaynak koruma etüt raporlarını revize ederek Özel İdareye onaylatmaları halinde, kamu ve başka özel şirketler tarafından işletilen kuyuların koruma alanlarında yeni bir faaliyete izin verilmesi söz konusu olamayacaktır.

Sorular 3, 4, 5, 6:

-Belediyenin kullandığı havzada başka şirketlere yer mi açılmak istenmektedir? Bu sahada yer açılmak istenen şirketler hangileridir?

-Belediyeye ait kuyuları kapatma diye bir düşünceniz mi var? Eğer kapatma düşüncesi yoksa kullanılamaz hale gelen bir kuyunun yerine yenisinin açılmasına neden izin verilmemektedir?

-Yapılan bu uygulama Simav Belediyesinin AKP'li olmamasının bir etkisi var mı? Tamamen siyasi bir karar mı bu arama ve kullanma ruhsatı verilmiştir?

-Kütahya İl Özel İdaresi görevinde yetki aşımını kullanmış olup bu görevliler hakkında ne gibi bir işlem yapacaksınız?

Cevaplar 3, 4, 5, 6:

5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununa göre Özel İdarelere yapılan başvuruların Maden İşleri Genel Müdürlüğünün internet ortamındaki sisteminden değerlendirmesinin yapılması neticesinde kazanılan haklara göre ruhsatlar verilmektedir. Simav Eynal-Çitgöl-Naşa jeotermal sahasında özel şirket ve MTA'nın çakışan sahaları 5686 sayılı Kanun öncesine dayanmakta olup bu Kanuna göre intibakları yapılmış ruhsatlardır. 5686 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden sonra Simav Eynal-Çitgöl-Naşa jeotermal sahasında özel şirket ve MTA'nın çakışan saha sınırları içerisinde başka özel firmalara verilmiş jeotermal arama ruhsatları bulunmamakta olup çakışan bu sahaların dışında kalan alanlarda jeotermal arama ruhsatları verilmiştir.

Simav ilçesinde Belediyeye ait jeotermal kuyuların kapatılması söz konusu değildir. Simav Belediyesinin, 5686 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği gereği intibakı yapılan (6) adet kuyu için 30 yıllığına verilen jeotermal işletme ruhsatları ile 5686 sayılı Kanun ve Uygulama yönetmeliği yürürlüğe girdikten sonra 30 yıllığına (2) adet kuyu için verilen toplam (8) adet ruhsat mevcuttur.

Simav Belediyesince kullanılamaz halde bulunan kuyu ve kuyular hakkında Özel İdareye her hangi bir bilgi verilmemiş olup Belediye tarafından yeni kuyu açılması için talepte bulunulmuştur.

MTA ve özel şirket ruhsatının çakışması sonucunda MTA tarafından açılan davaya ilişkin karar sonucu Kütahya İl Özel İdaresine ulaşmış olup mahkeme kararı kanuni süresi içerisinde uygulanacaktır.